

Sygn. akt XV C 1579/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku, XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Kołodziej

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Węsjora

Po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2013 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa I. B., O. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda I. B. kwotę 100.000 zł (sto tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 marca 2012 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda O. B. kwotę 100.000 zł (sto tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 marca 2012 r. do dnia zapłaty,

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda I. B. kwotę 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 marca 2007 r. do dnia zapłaty,

IV. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda O. B. kwotę 10 000 zł (dziesięć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 marca 2007 r. do dnia zapłaty,

V. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda O. B. rentę w wysokości 500 zł (pięćset złotych) płatną do 10 -go każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

VI. w pozostałej części powództwo oddala,

VII. zasądza od pozwanego rzecz powoda kwotę 4546,71 zł (cztery tysiące pięćset czterdzieści sześć złotych siedemdziesiąt jeden groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie,

VIII. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2670,29 zł (dwa tysiące sześćset siedemdziesiąt złotych dwadzieścia dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie,

IX. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w Gdańsku kwotę 15 659 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych

UZASADNIENIE

Powodowie I. B. oraz O. B. wniosli o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwot:

- 100.000 zł (sto tysięcy złotych) na rzecz I. B. z tytułu zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego w postaci zerwanych więzi rodzinnych w związku ze śmiercią żony wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 1 marca 2012 r, do dnia zapłaty;
- 100.000 zł (sto tysięcy złotych) na rzecz O. B. z tytułu zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego w postaci zerwanych więzi rodzinnych w związku ze śmiercią matki wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 1 marca 2012 r, do dnia zapłaty;
- 130.000 zł (sto trzydzieści tysięcy złotych) na rzecz I. B. z tytułu odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej w związku ze śmiercią żony wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 10 lutego 2007 r. do dnia zapłaty;
- 120.000 zł (sto dwadzieścia tysięcy złotych) na rzecz O. B. z tytułu odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej w związku ze śmiercią matki wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 10 lutego 2007 r. do dnia zapłaty;
- 900,00 zł miesięcznie począwszy od dnia 01 stycznia 2012 r. na rzecz powoda O. B. renty z tytułu śmierci matki R. B. w wyniku wypadku z dnia 23 października 2010 r. płatnej do dnia 10-tego każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat:
- oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 12 grudnia 2005 roku na trasie L.-L. miał miejsce wypadek drogowy, którego sprawcą był S. K.. W wyniku wypadku śmierć na miejscu poniosła R. B. - żona I. B. oraz matka O. B.. Sprawca wypadku posiadał obowiązkowe ubezpieczenie OC u pozwanego.

W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał powodom kwoty: 30.000 zł tytułem odszkodowania za znaczące pogorszenie sytuacji życiowej powoda I. B. w związku ze śmiercią żony, 40.000 zł tytułem odszkodowania za znaczące pogorszenie sytuacji życiowej powoda O. B. w związku ze śmiercią matki, oraz 1200 zł kwartalnie z tytułu renty alimentacyjnej na rzecz powoda O. B. w związku ze śmiercią matki.

Powodowie uznając przyznane kwoty za znacznie zaniżone występowali z odwołaniem do pozwanego oraz zgłoszeniem zadośćuczynienia, za naruszenie dobra osobistego w postaci zerwanych więzi łączących powodów ze zmarłą R. B..

Pismem z dnia 9 lutego 2012 r. pozwany odmówił spełnienia roszczenia z tytułu zadośćuczynienia, natomiast w zakresie pozostałych roszczeń zobowiązał się do udzielenia odpowiedzi odrębnym pismem. Do dnia wytoczenia powództwa pozwany nie ustosunkował się do roszczenia powodów, wobec czego powodowie skierowali niniejszą sprawę na drogę postępowania sądowego.

Powodowie wskazywali, iż w niniejszej sprawie okolicznością bezsporną między stronami jest to, iż pozwany ponosi co do zasady odpowiedzialność za następstwa wypadku z dnia 12 grudnia 2005 r.. Powód podaje jako podstawę prawną art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. oraz w zw. z art. 805 § 2 pkt 1 k.c., art. 822 § 1, 2 i 4 k.c. oraz art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z dnia 16 lipca 2003 r. Nr 124, poz. 1152).

Śmierć żony i matki stanowi podstawę do domagania się wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 100.000,00 zł na rzecz każdego z powodów na podstawie art. 23 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 488 k.c. Podnieśli, iż w orzecznictwie panuje pogląd, zgodnie z którym za dobro osobiste w rozumieniu art. 23 k.c. należy uznać również więź łączącą osoby bliskie, a kwota dochodzonego zadośćuczynienia nie jest zbyt wygórowana i odpowiada kwotom zasądzanym przez sądy w analogicznych sprawach.

Roszczenie z tytułu zadośćuczynienia zgłoszone zostało pozwanemu pismem z dnia 23 stycznia 2012 r., zatem świadczenie na rzecz powodów winno zostać spełnione najpóźniej do 29 lutego 2012 r. Z tego tytułu wynika żądanie

zasądzenia odsetek ustawowych na rzecz każdego z powodów od kwoty 100.000,00 od dnia 1 marca 2012 r. do dnia zapłaty.

Jako podstawę prawną roszczenia o zapłatę odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej powodów, powołali się oni na art. 446 § 3 k.c., zgodnie z którym sąd może przyznać członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, w przypadku gdy ich sytuacja uległa znacznemu pogorszeniu. Okoliczności spowodowane śmiercią żony i matki rozpatrywać należy zarówno w kontekście pogorszenia sytuacji materialnej, jak i życiowej.

Podkreślenia wymagał fakt, iż w małżeństwie R. i I. B. występował podział obowiązków, zgodnie z którym mąż zapewniał rodzinie dochód, a żona zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa domowego i w szczególności wychowaniem syna. I. B. został zmuszony do zrezygnowania z pracy w celu opieki nad synem, co w znaczący sposób wpłynęło na sytuację materialną obu pozwanych.

Łączny dochód zmniejszył się z około 3400 zł miesięcznie do ok. 1200 zł., należy więc przyjąć uszczuplenie dochodu w wysokości ok. 1100 zł u każdego z powodów. Powodowie pismem z dnia 6 stycznia 2007 r. wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania z tytułu znaczącego pogorszenia sytuacji życiowej konkretyzując wysokość roszczeń z tego tytułu.

Jako podstawę prawną żądania odsetek od dnia 10 lutego 2007 r. do dnia zapłaty powodowie podali art. 455 k.c.

Ponadto powód O. B. opierając swoje roszczenie na art. 446 § 2 k.c. wniósł o zasądzenie renty w wysokości po 900,00 zł miesięcznie. Zakwestionował on wysokość renty przyznaną wcześniej przez pozwanego w kwocie 400,00 zł. Wskazał, iż od roku 2008 jest ona znacznie zaniżona, w stosunku do minimalnego wynagrodzenia za pracę, a potrzeby materialne związane z wychowaniem 13 - letniego O. znacznie przekraczają przyznaną przez pozwanego kwotę.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, iż nie uznaje powództwa i podnosi zarzut przedawnienia. Pozwany podał również, iż przeprowadzał postępowanie likwidacyjne w tej sprawie. Zdaniem pozwanego do roszczenia tego stosuje się 3 letni okres przedawnienia roszczenia bowiem postępowanie przygotowawcze w sprawie przedmiotowego wypadku drogowego zostało umorzone, a zatem brak jest skazującego orzeczenia karnego wiążącego sąd cywilny w zakresie kwalifikacji czynu wyrządzającego szkodę jako występku lub zbrodni. W dalszej kolejności pozwany podniósł, iż przed dniem 3 sierpnia 2008 r. przepisy ustawy kodeks cywilny nie przewidywały możliwości zasądzenia zadośćuczynienia za zerwanej więzi rodzinnych, cierpienie z tym związane dla najbliższych osoby, która zmarła w wyniku uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia i nie istniały podstawy do odpowiedzialności za pośrednią szkodę niemajątkową.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 grudnia 2005 roku na trasie L.-L. miał miejsce wypadek drogowy. Kierujący samochodem osobowym marki S. (...) nr rejestracyjny (...) S. K. zjeżdżając na lewy pas ruchu doprowadził do zderzenia z dwoma innymi pojazdami m.in. samochodem marki O. (...) o nr rej. (...) kierowanym przez R. B.. Wskutek zaistniałego zdarzenia śmierć na miejscu poniosła R. B.- żona i matka powodów. Przyczyną wypadku było działanie kierującego samochodem ubezpieczonym u pozwanego. Kierująca samochodem marki O. (...) R. B. nie miała możliwości uniknięcia wypadku. Postanowieniem z dnia 26 września 2006 r. Prokuratura Rejonowa w L. umorzyła śledztwo z uwagi na śmierć sprawcy zdarzenia.

Dowód : opinia nr 132/2006 k. 87-95, Postanowienie o umorzeniu k. 186 akt 1 Ds. 602/06 Prokuratury Rejonowej w L.,

Sprawca wypadku posiadał obowiązkowe ubezpieczenie OC u pozwanego (...) S.A w W..

Okoliczność bezsporna

R. B. była żoną I. B.. Ich związek małżeński trwał 8 lat. Pobrali się w 1991 r. Mieli jednego syna - O. B.. Byli zgodnym małżeństwem. Żona powoda I. B.zaspokajała jego potrzeby emocjonalne. Powód I. B.pracował jako marynarz. Wy pływał w rejsy trwające około 6 miesięcy. Jego wynagrodzenie wynosiło 1.600 dolarów amerykańskich. Pracę świadczył w wymiarze 8 godzin na dobę, następnie przez kolejne 4 wykonywał nadgodziny, które były dodatkowo płatne. R. B. nie pracowała zawodowo. Zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa domowego, opiekowała się synem, który najwięcej czasu spędzał z matką. Wspólnie odwiedzali rodzinę poszkodowanej mieszkającą w Republice Federalnej Niemiec. Wyjeżdżali również na wspólne wakacje do tamtego kraju. Często odwiedzali także matkę poszkodowanej w S.. Mieli wspólne plany zakupu nieruchomości i budowy domu.

Dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa, k. 24, odpis skrócony akty urodzenia k. 25, fotokopie k. 37-38, zaświadczenie z 5.10.2011 r. k. 61, zaświadczenie z 14.10.2011 r. k. 62, książeczka żeglarska k. 63-67, umowa nr (...) k. 68-70, umowa nr (...) k. 71-73, umowa nr (...) k. 74-75, zeznania powodaI. B.k. 113-114 oraz protokół k. 216-217 (Czas:00:06:45, Czas:00:10:55), zeznania powoda O. B. k. 114-115 oraz protokół k. 217 (Czas:00:11:01, Czas:00:12:20),

PowódI. B.odczuwa brak zmarłej żony. Mimo chęci i podejmowanych prób nie może ułożyć sobie życia na nowo. Nadto syn źle reaguje na związki ojca z innymi kobietami, uważając, że ojciec nie będzie skupiał na nim wystarczającej uwagi. Po śmierci żony powód I. B.zrezygnował z dotychczas świadczonej pracy i zajął się opieką i wychowaniem swojego syna O.. W późniejszym okresie starał się szukać pracy i w tym celu uczęszczał m.in. na kurs kierowcy wózków jezdniowych, magazynier wózka widłowego, obsługi komputera. Nie jeździ na wakacje z synem z uwagi na brak środków pieniężnych. Na rzecz syna I. B.otrzymuje kwotę 728,18 zł (brutto) tytułem renty z KRUS. Od pozwanego raz na kwartał 1.200 zł tytułem renty, a do października 2012 r. otrzymywał z MOPS'u dodatek zasiłek rodzinny oraz dodatek do tego zasiłku w wysokości 70 zł oraz 91 zł. Od czerwca 2013 r.I. B. podjął pracę w charakterze konserwatora.

Dowód: decyzja z 15.03.2011 r. k. 39-40, decyzja k. 41-42, zawiadomienie k. 43, zaświadczenie o ukończeniu kursu k. 44-49, zeznania powoda I. B.k. 113-114 oraz protokół k. 216-217 (Czas:00:06:45, Czas:00:10:55), zeznania powoda O. B. k. 114-115 oraz protokół k. 217 (Czas:00:11:01, Czas:00:12:20),

Powód O. B. w dacie śmierci matki miał 6 lat. Do tego czasu opiekowała się nim matka, nie chodził do żłobka ani też do przedszkola. Po śmierci matki odczuwał lęki, które posiada do dnia dzisiejszego, boi się zostać sam w domu nawet na niewielki okres czasu. Obawia się o ojca, jeśli ten nie wraca w umówionym czasie do domu, boi się że jego też zabraknie. Ma bardzo dobre wyniki w nauce. Od maja 2007 r. leczy się w S. P. Z. P.. Rozpoznano u niego w tym czasie zaburzenia adaptacyjne i wdrożono odpowiednie leczenie. W przyszłości powód chce zostać lekarzem lub inżynierem, a jak ukończy 16 lat chce odbyć kurs na ratownika, aby móc zarobić pieniądze. Aktualnie jest uczniem drugiej klasy Gimnazjum, a klasę pierwszą ukończył ze średnią ocen wynoszącą 5.0.

Dowód: historia choroby k. 26-31, pismo z 17.01.2008 r. k. 32, oświadczenie z 2.03.2006 r. k. 33, zeznania powoda I. B.k. 113-114 oraz , zeznania powoda O. B. k. 114-115, , zeznania powodaI. B.k. 113-114 oraz protokół k. 216-217 (Czas:00:06:45, Czas:00:10:55), zeznania powoda O. B. k. 114-115 oraz protokół k. 217 (Czas:00:11:01, Czas:00:12:20),

Więzi łączące powodów I. i O. B. z R. B. miały pozytywny i silny charakter. Stanowiła ona centralną postać w życiu rodziny, animatorkę kontaktów z innymi i źródło zaspokajania pozytywnych emocji. W wyniku zdarzenia z grudnia 2005 r. kondycja psychiczna obu powodów została poważnie destabilizowana. Oboje odbyli już żałobę po R. B., nie mniej jednak brak R. B. odbija się w chwili obecnej pośrednio w sferze emocjonalnej, społecznej czy też ekonomicznej na powodach. U I. B.w związku ze śmiercią żony, w stanie psychicznym występuje nadal brak stałej więzi w tym również kontaktów fizycznych z partnerką, poczucie krzywdy, spowodowane rezygnacją z dobrze płatnego zatrudnienia, niemożliwości znalezienia nowej pracy, co skutkuje kłopotami finansowymi, ograniczającymi funkcjonowanie i tak już niepełnej rodziny.

O. ma kłopoty z ekspresją emocji, prezentuje nasilony poziom lęku, wynikający z przeżytej utratą matki, który ujawnia się w sytuacjach związanych z nieobecnością czy poczuciem zagrożenia ojca, o nieadekwatnym nasileniu. Ojciec stanowi dla niego jedyne źródło wsparcia. Śmierć matki pozbawiła O. B. możliwości obserwowania i tworzenia więzi

pomiędzy kobietą a mężczyzną, pozbawiła go wzorca prawidłowego modelu rodziny. Nadto powód ten nie może realizować pewnych aktywności społecznych i zainteresowań z uwagi na zubożenie rodziny. Konieczność rezygnacji z pracy przez ojca i pozostawanie osoba bezrobotną, spowodowało pogorszenie sytuacji ekonomicznej rodziny, co niewątpliwie negatywnie odbiło się na możliwościach realizacji różnorodnych potrzeb materialnych, społecznych i realizowania zainteresowań O. B..

Brak pracy I. B. z uwagi na pogorszenie sytuacji ekonomicznej rodziny, niewątpliwie dodatkowo obciążał stan psychiczny obu powodów, w szczególności u I. B. wzbudzał jego lęk o egzystencję i warunki rozwojowe dla małoletniego syna. Sytuacja ekonomiczna, a dokładniej jej pogorszeniem miała negatywny wpływ na stan psychiczny powodów w szczególności I. B., na którego jednoosobowo spadł ciężar utrzymania rodziny i dbałości o rozwój syna.

Dowód: opinia sądowo - psychologiczna k. 145-155, opinia sądowo-psychiatryczna k. 171-117, opinia sądowo-psychologiczna k. 202-203,

Powód w dniu 10 stycznia 2008 roku zgłosił pozwanemu szkodę. Pismem z 19 kwietnia 2006 r. pozwany przyznał powodowi odszkodowanie w łącznej wysokości 55.115,00 zł na którą składało się: 20.000 zł tytułem odszkodowania na skutek znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej I. B., 30.000 zł tytułem odszkodowania na skutek znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej O. B., 5.115 zł tytułem zwrotu kosztów pochówku. Ponadto przyznano rentę alimentacyjną na opiekę nad synem w kwocie 400 zł miesięcznie od 1 stycznia 2006 r. do 18 kwietnia 2017 r., a świadczenie będzie płatne kwartalnie. Następnie pismem z 20 grudnia 2006 r. pozwany przyznał powodowi po 10.000 zł dopłaty do przyznanego odszkodowania.

Okoliczność bezsporna, nadto potwierdzona dowodem: zgłoszenie k. 1, decyzja z 19.04.2006 r., decyzja z 20.12.2006 r. akt szkody (...)

Pismem z dnia 6 stycznia 2007 r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej konkretyzując wysokość roszczenia z tego tytułu. Powyższe pismo wpłynęło do pozwanego w dniu 12 lutego 2012 roku. Pismem z dnia 23 stycznia 2012 r., które wpłynęło do pozwanego w dniu 9 lutego 2012 r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty kwoty po 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Okoliczność bezsporna, nadto potwierdzona dowodem: pismo dnia 23 stycznia 2012 r. w aktach szkody (...) oraz pismo z dnia 6 stycznia 2007 r. w aktach szkody (...)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zaofiarowane przez strony dowody.

Za prawdziwe Sąd uznał zgromadzone w sprawie dokumenty prywatne, które ocenił zgodnie z dyspozycją przepisu art. 245 k.p.c., zgodnie z którym dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia wiarygodności przedmiotowych dowodów, przy czym ich prawdziwość, jak również autentyczność nie była kwestionowana przez strony postępowania.

Ustalając okoliczności związane z postępowaniem likwidacyjnym i przyznaniem powodowi odszkodowania tytułem pogorszenia się sytuacji życiowej oraz renty alimentacyjnej na rzecz O. B. Sąd oparł się o przedstawione przez pozwanego akta szkody. Na ich podstawie ustalił również okoliczności związane z odmową przyznania przez pozwanego zadośćuczynienia z tytułu doznanej przez powodów krzywdy.

Na podstawie załączonych akt postępowania karnego toczącego się pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w L. w sprawie o sygn. akt 1 Ds. 602/06 Sąd ustalił przebieg zdarzenia, okoliczności śmierci poszkodowanej oraz sprawcę wypadku z 12 grudnia 2005 r.

Sąd, aby móc dokonać wszechstronnej oceny roszczenia powodów uznał za zasadny uwzględnienie ich wniosku o powołanie biegłych sądowych z zakresu psychiatrii i psychologii. Sąd uznał sporządzone przez nich opinie z 22 lutego 2013 r. i 24 kwietnia 2013 r. oraz uzupełniającą opinię psychologiczną z 5 czerwca 2013 r. Zdaniem Sądu, opinie te zostały wykonane rzetelnie, wyczerpująco, zawierają logicznie wyprowadzone wnioski i pozostają w zgodzie

z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Twierdzenia i wnioski biegłych Sąd skonfrontował z twierdzeniami stron oraz pozostałymi dowodami w sprawie, w tym w szczególności z dokumentacją lekarską przedstawioną przez stronę powodową. Wobec powyższego Sąd uznał, iż złożone do spaw opinie, z których Sąd przeprowadził dowód, nie budzi wątpliwości co do swojej rzetelności i prawdziwości. W ocenie Sądu wszystkie sporządzone opinie w sprawie sporządzone przez osoby bezstronne, w wymaganej prawem formie stanowiły wiarygodny i w pełni przydatny dowód w sprawie.

Ustalając okoliczności związane z podjęciem leczenia prywatnego wP. Z. P.przez powoda O. B. Sąd oparł się o dokumentację medyczną załączoną do pozwu.

Sąd ustalając okoliczności stanu faktycznego oparł się także na zeznaniach powodów: I. i O. B., w szczególności w zakresie okoliczności związanych z doznaną przez każdego z powodów krzywdą spowodowaną stratą bliskiej osoby, bólem i cierpieniem jakie było wynikiem tej straty. Zeznania te Sąd uznał za wiarygodne i szczerze, zaś powodowie Ci zeznawali w sposób logiczny, spójny i konsekwentny.

Sąd zważył co następuje

Stan faktyczny ustalony przez Sąd zasadniczo był niesporny między stronami. Pozwany kwestionował jedynie możliwość ubiegania się przez powodów o zasądzenie zadośćuczynienia za śmierć R. B. z uwagi na brak ustanowienia normy z art. 446 § 4 k.c. w dacie powstania zdarzenia wywołującego szkodę oraz podnosił kwestię przedawnienia roszczenia z uwagi na treść art. 4421 k.c.

Powodowie żądanie zapłaty kwot objętych pozwem skierowali przeciwko pozwanemu jako odpowiedzialnemu z tytułu umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku. Jednocześnie wskazać należy, że zasada odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela nie była sporna w toku postępowania, albowiem została przez niego uznana zarówno w toku postępowania likwidacyjnego, jak i odpowiedzi na pozw.

Odnosząc się do podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia wskazać należy, iż zgodnie z przepisem art. 442 § 2 k.c. obowiązującego w dacie zdarzenia z dnia 12 grudnia 2005 r. jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dziesięciu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Zdaniem Sądu z opinii biegłego do spraw rekonstrukcji wypadku sporządzonej na potrzeby postępowania karnego wynika jednoznacznie, iż poszkodowana R. B. w żaden sposób nie przyczyniła się do zajścia zdarzenia z dnia 12 grudnia 2005 r., a co więcej nie miała możliwości uniknięcia zderzenia z pojazdami w nim uczestniczącymi. Kierujący pojazdem marki S. (...) zjeżdżając na lewy pas ruchu i doprowadzając do zderzenia z dwoma innymi pojazdami m.in. samochodem marki O.kierowanym przez R. B. swoim zachowaniem wypełnił znamiona przedmiotowe czynu o jakim mowa w art. 177 § 2 kodeksu karnego. Zgodnie z przepisem art. 177 § 1 k.k., kto, naruszając, chociażby nieumyślnie, zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, powoduje nieumyślnie wypadek, w którym inna osoba odniosła obrażenia ciała określone w art. 157 § 1 k.k., podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Zgodnie z § 2, jeżeli następstwem wypadku jest śmierć innej osoby albo ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Przez zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym należy rozumieć ujęte w odpowiednich przepisach zasady określające sposób korzystania z ruchu; są to zarówno reguły zawarte w przepisach określających porządek poruszania się na szlakach komunikacyjnych i zachowanie się w typowych dla ruchu sytuacjach lub wyrażone przez przyjęte oznakowanie, oświetlenie i sygnalizację, jak i reguły nieskodyfikowane w sposób szczegółowy, a wynikające z wyżej wymienionych przepisów oraz istoty bezpieczeństwa w ruchu, które muszą znaleźć zastosowanie wszędzie tam, gdzie nie ma sprecyzowanego przepisu. Nie muszą pokrywać się one z przepisami ruchu. Minimalizują one stopień niebezpieczeństwa związanego z uczestnictwem w poszczególnych dziedzinach ruchu, acz nie eliminują

go całkowicie. Nie zawsze określają one zachowanie kierowcy w sposób ścisły, ich przestrzeganie oceniane jest zawsze przez pryzmat konkretnych okoliczności (Magdalena Budyn-Kulik: komentarz do art. 177 k.k. SIP LEX).

Odnosząc te rozważania do stanu faktycznego sprawy wskazać należy, że zjechanie przez kierującego samochodem marki S. (...) na lewy pas ruchu spowodował zagrożenie na drodze skutkujący wypadkiem z udziałem dwóch pojazdów, w wyniku, którego R. B. oraz S. K. ponieśli śmierć na miejscu. Tym samym, skoro szkoda wynika z przestępstwa, nie doszło do przedawnienia roszczenia strony powodowej.

W tym miejscu wskazać należy, iż sąd cywilny, rozstrzygając powództwo z tytułu czynu niedozwolonego, jest władny samodzielnie dokonać ustaleń kwalifikujące dany czyn jako występki lub zbrodnie, w przypadku braku uprzedniego wyroku skazującego np. w związku z umorzeniem postępowania na skutek śmierci sprawcy wypadku, tak jak to miało miejsce w niniejszym postępowaniu. W tym wypadku wystarczy ustalenie samego faktu popełnienia czynu przestępczego tj. przedmiotowych i podmiotowych znamion zbrodni lub występków stanowiących przesłanki odpowiedzialności.

Przechodząc do dalszych rozważań w sprawie wskazać należy, iż zgodnie z art. 822 § 1 k.c. stanowiącym podstawę odpowiedzialności pozwanego wobec powodów, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Odpowiedzialność pozwanego nie budzi żadnych wątpliwości. Bezspornym jest bowiem, że pozwany związany był umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcą zdarzenia. W pierwszej kolejności zauważyć należy, że pozwany zarzucał, iż możliwość dochodzenia świadczeń odszkodowawczych przez bliskich członków rodziny istnieje od daty 3 sierpnia 2008r. i powinna dotyczyć wyłącznie zdarzeń mających miejsce po tej dacie. Sąd nie zgadza się jednak z takim poglądem i w pełni popiera stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy zarówno w uchwale z dnia 22 października 2010r. w sprawie III CZP 76/2010, jak również w wyroku z dnia 11 maja 2010r. w sprawie I CSK 621/10, z których wynika, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008r.

Powodowie byli osobami najbliższymi zmarłej R. B..I. B.był jej mężem, natomiast O. B. jej synem.

Zgodnie z poglądami piśmiennictwa prawniczego, do rodziny w rozumieniu osób uprawnionych do odszkodowania w razie śmierci należy zaliczyć osoby połączone ze zmarłym węzłem pokrewieństwa, powinowactwa lub przysposobienia (Z. Gordon: Kodeks Cywilny z Komentarzem, WP Warszawa 1989, t.1 s.452-453).

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności, ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może ona również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Natomiast w myśl art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Istotą rozstrzygnięcia zasadności roszczeń strony powodowej było więc ustalenie na gruncie obowiązujących w dacie śmierci R. B. przepisów:

- czy spowodowanie śmierci osoby bliskiej stanowi naruszenie dobra osobistego,
- jakie dobro osobiste jest w takim przypadku przedmiotem naruszenia,

- czy w związku z tym uprawnionemu przysługuje roszczenie o zadośćuczynienie, czy też jego roszczenia w związku ze śmiercią osoby bliskiej wyczerpują się dyspozycji art. 446 (1 - 3 k.c.)

Zawarty w treści art. 23 katalog dóbr osobistych podlegających ochronie ma charakter otwarty. Sąd stoi na stanowisku, że więź pomiędzy rodzicem a dzieckiem, rodzeństwem, żoną i mężem oraz ojcem a dziećmi - jest dobrem osobistym podlegającym ochronie. Wykładnia taka pozostaje zgodna z normami Konstytucji RP. W myśl bowiem art. 18 Konstytucji małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

W orzecznictwie ukształtował się pogląd, że dobrem osobistym podlegającym ochronie jest szczególna więź osobista i rodzinna pomiędzy członkami rodziny a zmarłym. Jest to szczególne dobro osobiste wyrażające się przeżyciami o charakterze emocjonalnym i uczuciowym. Dla przykładu można przytoczyć tezy niektórych z orzeczeń w tym zakresie.

Zgodnie z poglądem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wyrażonym w wyroku z dnia 14 grudnia 2007 r. (IACa1137/07 SIP Lex466366) spowodowanie śmierci osoby bliskiej przez osobę trzecią stanowi naruszenie dobra osobistego najbliższych członków rodziny zmarłego.

Zgodnie zaś z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 22 października 2010 r. (IIICZP76/10 SIP Lex604152) najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r.

Zdaniem Sądu nie ma wątpliwości, że więź rodzinna jest dobrem osobistym podlegającym ochronie w sferze prawa cywilnego. Takie założenie nakazuje stwierdzić, że naruszenie dobra osobistego skutkuje roszczeniem określonym w art. 24 k.c., a w razie zawinionego działania sprawcy także roszczeniem o wypłatę zadośćuczynienia (art. 448 k.c.)

W ocenie Sądu przyjęciu takiej koncepcji nie sprzeciwia się wykładnia historyczna, na którą powołuje się strona pozwana. Wprowadzenie regulacji art. 446 § 4 k.c. pozwalającej na przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę związana ze śmiercią osoby bliskiej miało na celu ułatwienie jego dochodzenia. Stanowi odpowiedź na dotychczasową praktykę, która uprawnienia pokrzywdzonych do zadośćuczynienia poszukiwała w dyspozycji art. 445 k.c., czy też art. 23 w zw. z art. 448 k.c.

Zdaniem Sądu śmierć bliskiej osoby niewątpliwie stanowi naruszenie dóbr osobistych, dlatego też każdemu kto takiego naruszenia doznał przysługuje prawo rekompensaty doznanego krzywd. W niniejszej sprawie zatem z uwagi na fakt, iż zdarzenie miało miejsce w dniu 13 września 2005r. nie będzie miał zastosowania przepis art. 446 § 1 k.c. a jako podstawę prawną przyjąć należy przepis art. 448 k.c., zgodnie z którym w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Sąd uznał za uzasadnione roszczenie powodów nie mając jakichkolwiek wątpliwości, iż doznali oni bardzo bolesnej straty, jaką jest śmierć żony i matki, dlatego też zachodzą podstawy do przyznania im zadośćuczynienia. Podkreślić należy, że istotą zadośćuczynienia jest jego związek z doznaną przez poszkodowanego krzywdą przejawiającą się zarówno w cierpieniach fizycznych, to znaczy bólu jak również cierpieniach psychicznych, które objawiają się poprzez ujemne uczucia, poczucie starości, bezsilności, czy osamotnienia. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie doznanego cierpienia i pieniężne zrekompensowanie doznanego przez poszkodowanego krzywdy. Ustalając jednakże zasadność żądania w tym przedmiocie należy mieć na uwadze więź jaka istniała pomiędzy rodzicem a dzieckiem w przypadku O. B. oraz żony w stosunku do I. B..

Konsekwencją śmierci R. B. było naruszenie dobra osobistego powodów, jakim było naruszenie prawa do prawidłowo funkcjonującej rodziny. Oczywiście jest również, że śmierć osoby najbliższej powoduje naruszenie dobra osobistego osoby związanej emocjonalnie ze zmarłym. Dotyczy to więzi rodzinnej, której zerwanie powoduje ból, cierpienie, rodzi

poczucie krzywdy. Osoba dochodząca roszczenia na podstawie art. 448 k.c. powinna zatem wykazać istnienie tego rodzaju więzi, stanowiącej jej dobro osobiste podlegające ochronie. Sąd uznał, że powodowie wykazali, iż pomiędzy nimi a zmarłą zachodziła bliska więź rodzinna, a jej śmierć stanowiła dla nich szok i negatywnie wpłynęła na ich stan emocjonalny.

Zadośćuczynienie jest to świadczenie o charakterze kompensacyjnym, które powinno stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość, jednak nie nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, co oznacza, że powinno zostać utrzymane w rozsądnych granicach. Powodowie wnosili o zasądzenie na rzecz każdego z nich kwoty w wysokości 100.000 zł.

Sąd uznał, że świadczenie przyznane w wysokości odpowiadającej żądaniu powodów będzie stanowiło w odpowiednim stopniu rekompensatę poniesionej przez nich straty. Przede wszystkim zaznaczyć należy, że zadośćuczynienie jest to jednorazowe świadczenie, które ma złagodzić skutki doznanych cierpień, dlatego też nie można go utożsamiać z dostarczeniem stałego źródła utrzymania. Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze zakres krzywdy, który w przypadku powodów uznać należy za niewymierny. Wysokość przyznanego zadośćuczynienia w łącznej kwocie 200.000 zł stanowić będzie dla nich odczuwalną wartość ekonomiczną adekwatną do warunków gospodarki rynkowej, która zrekompensuje poniesioną przez nich bolesną stratę.

W odniesieniu do powoda I. B. wskazać należy, iż utrata więzi jaka łączyła powoda z żoną wiązała się z doznaniem przez niego wielkiej krzywdy. Wiąż zachodząca pomiędzy mężem a żoną powinna być oceniana indywidualnie i bardzo trudnym jest poddawanie ocenie intensywności więzi, jaka między nimi istniała. Miłość, przywiązanie, więź emocjonalna i uczuciowa, poczucie bezpieczeństwa i stabilności, które powstają poprzez tworzenie wspólnego życia w wyniku zawarcia związku małżeńskiego stanowią uczucia o charakterze bardzo subiektywnym, dlatego też trudno jest dokonać oceny zakresu doznanej krzywdy w wyniku śmierci małżonka. Związek małżeński powoda trwał jedynie 8 lat, jednakże powód miał w tym okresie silne oparcie w osobie żony R. B.. To ona stanowiła dla niego oparcie w chwilach słabości i była źródłem szczęścia. Posiadając jedynego syna - powoda O. B. odczuwali stabilność, jaką sobie stworzyli. Małżonkowie snuli szczerą nadzieję na wspólne spędzenie i mnożenie radości w okresie jesieni swojego życia. Mieli zamiar wybudować wspólny dom. Niewątpliwie tragiczny wypadek będąc następstwem zdarzenia nagłego i brutalnego, przy jednoczesnym braku zawinięcia przez osobę poszkodowaną potęguje poczucie krzywdy, bólu i żalu. W jednej chwili powód utracił oparcie w osobie najbliższej, stracił towarzyszkę swojego życia i czuł się wyjątkowo samotna. Na tę okoliczność wpływa również fakt, że R. B. zajmowała się organizowaniem ogniska domowego dla najbliższej rodziny. Na powoda z dnia na dzień spadły obowiązki zapewnienia sobie jak i swojemu synowi wszelkich niezbędnych warunków do dalszego funkcjonowania. Powód nie tylko stracił osobę, którą ukochał, ale stracił również przyjaciela, któremu mógł się zwierzyć z najgłębszych problemów i sekretów. Śmierć małżonka wywołała u powoda zmiany w psychice, choć przeżył on dość normalnie okres żałoby, to w związku z zaistniałą sytuacją powód musiał zrezygnować ze swojego zatrudnienia co oznaczało odcięcie głównego źródła dochodu dla prowadzonego przez niego gospodarstwa domowego.

Konieczności porzucenia pracy i skupieniu się na prawidłowym rozwoju i wychowaniu swojego syna powód I. B. spotęgowało jeszcze krzywdę związaną z nagłą i niespodziewaną śmiercią jego małżonki. Powód jako mężczyzna, czuł się w obowiązku zapewnienia godnych i jak najlepszych warunków życia dla swojej rodziny, a świadczona przez niego praca marynarza wykluczała możliwość zajmowania się na co dzień swoim synem, który w tym okresie najbardziej potrzebował oparcia i pomocy. Mając na względzie rozmiar doznanego przez powoda uszczerbku, Sąd miał na uwadze podnoszone przez stronę powodową okoliczności związane z planami na przyszłość, które wiązały z osobą R. B., jego poczuciem osamotnienia, jak też wszystkie przeżycia powoda związane z jego śmiercią. Miał też na uwadze zakres i charakter następstw naruszenia dobra osobistego powoda. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż powód nie może wejść w nowy związek małżeński z uwagi na obawy jego syna o brak troski i skupiania odpowiedniej uwagi na nim. Zdaniem Sądu kwota 100.000 zł jest adekwatna do rozmiaru doznanej krzywdy. Pozwala na poczynienie inwestycji - w szczególności o zapewnieniu dziecku odpowiedniego wykształcenia i warunków bytowych, których powód nie miałaby możliwości dokonać z bieżących dochodów.

Odnosnie powoda O. B., niewątpliwie nagła i niespodziewana śmierć matki wiązała się z poczuciem wielkiej krzywdy odczuwanej przez powoda. Powód w chwili tragicznego zdarzenia miała 6 lat. W jednej chwili został pozbawiony matki. W okresie dojrzewania jak i w okresie wczesnoszkolnym rola matki ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego rozwoju dziecka. Matka jest wzorem do naśladowania i oparciem w każdej, nawet błażej sytuacji, z którą młoda osoba nie jest w stanie sobie poradzić.

R. B. była w pełni oddany swojemu jednemu synowi. Zawsze służyła mu pomocą. Z wyjątkową opiekuńczością i starannością poświęcała się jego wychowywaniu. W istotny sposób zatem wpływał na życie całej rodziny, jej aktywność, sposób spędzania czasu, plany na przyszłość. Powód bowiem wiązał z nią plany na przyszłość, licząc, iż będzie się nim nadal opiekowała i pomagała również w przyszłości oraz będzie obecny przy najważniejszych momentach ich małoletniego, a później dorosłego życia. Niewątpliwie sytuacja powoda O. B. uległa pogorszeniu z uwagi na pogorszenie jego stanu zdrowia psychicznego co potwierdza historia choroby Poradni Zdrowia Psychicznego. Spadek aktywności życiowej, trudności z koncentracją, ból i smutek związany z przywoływaniem dawnych wspomnień, spowodował, iż powód stał się osobą wycofaną, nie wyrażającą swoich uczuć. Nadto łączyła go również jedna z podstawowych i najsilniejszych więzi emocjonalnych, jaka może łączyć ludzi, która została zerwana w sposób nagły i tragiczny. W ocenie Sądu, dla wysokości zadośćuczynienia istotne jest również to, że R. B. nie tylko pomagała powodowi w codziennym życiu będąc ostoją i podporą w trudnych chwilach, ale starała się zapewnić swojej rodzinie jak najlepsze warunki do jak najpełniejszego rozwoju swoich najbliższych. Nadto na wymiar przyznanego zadośćuczynienia wpływa okoliczność, iż w dacie śmierci swojej matki bardziej świadomie odczuł jej stratę. Z uwagi na nagłą i niespodziewaną stratę matki, powód został pozbawiony możliwości obserwowania i tworzenia więzi pomiędzy kobietą a mężczyzną oraz okoliczność ta pozbawiła go wzorca prawidłowego modelu rodziny. Jedynym oparciem dla niego pozostał ojciec, o którego wykazuje dużą troskę i obawę przed stratą ostatniej najbliższej mu osoby. Zdaniem Sądu przyznane zadośćuczynienie w kwocie 100.000 zł pozwoli powodowi na realizację jego planów, marzeń i zainteresowań, związanych z możliwością pójścia na studia medyczne, rozwijaniem swoich pasji w zakresie pływania oraz możliwością wyjazdu poza miejsce zamieszkania.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 436 k.c. w zw. z art. 448 § 1 k.c. w zw. z art. 24 k.c.

Odnosnie żądanego odszkodowania wskazać należy, iż zgłoszone przez powodów roszczenie z tytułu znacznego pogorszenia ich sytuacji życiowej zasługuje na uwzględnienie w części. Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego sytuacja finansowa powodów po śmierci R. B. uległa zdecydowanemu pogorszeniu. Powód I. B. zrezygnował z pracy z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad synem.

Jak ustalono, powód I. B. pracował jako marynarz. Wypływał w rejsy trwające około 6 miesięcy. Jego wynagrodzenie wynosiło 1.600 dolarów amerykańskich. Pracę świadczył w wymiarze 8 godzin na dobę, następnie przez kolejne 4 wykonywał nadgodziny, które były dodatkowo płatne. Jak wyliczono w pozwie średniomiesięczny dochód powoda wynosił 3367,03 zł. Obecnie zaś powodowie osiągają dochód w wysokości 1200 zł. Na powyższą kwotę składa się renta alimentacyjna w wysokości 400 zł, kwota 645,18 zł tytułem renty z KRUS (netto), do października 2012 r. powodowie otrzymywali z MOPS'u dodatek zasiłek rodzinny oraz dodatek do tego zasiłku w wysokości 70 zł oraz 91 zł.

Zestawiając średnią kwotę dochodu na jednego członka rodziny przed wypadkiem i po wypadku otrzymujemy różnicę w kwocie 533 zł. Dzieląc bowiem kwotę 3400 zł stanowiącą średniomiesięczny dochód rodziny B. przed wypadkiem na trzy osoby otrzymujemy kwotę 1133,33 zł. Dzieląc zaś kwotę 1200 zł stanowiącą średni dochód powodów po wypadku (do października 2012 r.) na dwie osoby otrzymujemy kwotę 600 zł.

Z uwagi na fakt, iż od października 2012 r. powodowie nie otrzymują już zasiłków z opieki społecznej, Sąd zaokrąglił powyższą kwotę do 550 zł.

Mnożąc kwotę 550 zł przez 90 miesięcy (od grudnia 2005 r. do maja 2013 r., - w czerwcu powód I. B. podjął pracę) otrzymujemy kwotę 49 500 zł. Po zaokrągleniu powyższej kwoty do 50 000 zł i uwzględnieniu wypłaconej już

powodowi przez pozwanego z tego tytułu kwoty 30 000 zł Sąd zasądził na rzecz powoda I. B. kwotę 20 000 zł z tego tytułu. Na takich samych zasadach Sąd oparł się, zasądzając na rzecz powoda O. B. kwotę 10 000 zł (50 000 zł - 40 000 zł wypłacone już przez pozwanego) tytułem odszkodowania. Zasądzając powyższe kwoty tytułem odszkodowania Sąd miał na względzie treść przepisu art. 446 § 3 k.c. Powyższy przepis uzależnia możliwość przyznania najbliższym członkom rodziny zmarłego odszkodowania, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji materialnej. W niniejszej sprawie Sąd nie ma wątpliwości iż na skutek śmierci R. B. pogorszyła się sytuacja materialna powodów. Zmarła wprawdzie nie pracowała, niemniej jednak fakt, iż zajmowała się domem oraz dzieckiem pozwalał powodowi I. B. zarobkowanie poza granicami kraju osiągając w ten sposób dobre dochodu i zabezpieczając rodzinę finansowo. Konieczność zajęcia się synem po śmierci żony, niemożność znalezienia pracy blisko miejsca zamieszkania niewątpliwie pogorszyło sytuację materialną powodów.

W tym miejscu wskazać należy iż powyższego wyliczenia matematycznego Sąd dokonał w oparciu o zasadę jaką posłużył się powód w swoim pozwie nie uwzględniając jedynie założenia, iż odszkodowanie winno być naliczone do osiągnięcia pełnoletniości przez powoda O. B.. Zdaniem Sądu, sytuacja materialna powodów w przyszłości może ulec zmianie (o czym świadczy chociażby fakt, podjęcia pracy zarobkowej przez powoda I. B. jeszcze w trakcie trwania postępowania), która zmniejszy lub w ogóle zniweluje różnicę w dochodach powodów przed wypadkiem.

W związku z powyższym o odszkodowaniu Sąd orzekł na podstawie art. 446 § 3 k. p. c. , oddalając roszczenie ponad zasądzone kwoty

Powód O. B. wniósł również o zasądzenie na swoją rzecz renty w wysokości 900 zł miesięcznie. Zgodnie z treścią art. 446 par 2 k. c. osoba względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny może domagać się zasądzenia renty obliczonej stosownie do potrzeb tej osoby oraz czasu prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Sąd powyższą rentę ustalił na kwotę 500 zł. Przyjmując za podstawę wyliczenia kwotę 1500 zł czyli wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę za rok 2012 zważywszy na fakt, iż zmarła nie pracowała w chwili wypadku. Kwotę tę Sąd podzielił na trzy osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym, otrzymawszy kwotę 500 zł. Kwota ta zdaniem Sądu pozwoli powodowi na zaspokojenie jego potrzeb w postaci uczestniczenia w dodatkowych lekcjach, zajęciach rozwijających jego pasje i zainteresowania.

Mając powyższe na uwadze na mocy art. 446 par 2 k.c. orzeczono jak w punkcie V wyroku, oddalając roszczenie ponad zasądzoną kwotę.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., z którego wynika, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie z obowiązującą linią orzecznictwa wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę, a tym samym i początkowy termin naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie należnego zadośćuczynienia, może się różnie kształtować w zależności od okoliczności sprawy. Terminem, od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za krzywdę, może być więc, w zależności od okoliczności sprawy, zarówno dzień poprzedzający wyrokowanie o zadośćuczynieniu, jak i dzień tego wyrokowania (wyrok SN z dnia 18 lutego 2011r., I CSK 243/10, LEX nr 848109). Odsetki ustawowe niewątpliwie stanowią rekompensatę uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego. Jak wynika z ustaleń poczynionych w sprawie roszczenie z tytułu zadośćuczynienia zostało zgłoszone pozwanemu pismem datowanym na dzień 23 stycznia 2012 r. a otrzymane przez pozwanego w dniu 9 lutego 2012 r. roszczenie o odszkodowanie zaś zostało zgłoszone pismem z dnia 4 stycznia 2007 r. a doręczone pozwanemu w dniu 12 lutego 2007 r. Zgodnie z treści art. 14 ust 1 Ustawy o Ubezpieczeniach Obowiązkowych, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Sąd uzna więc, że roszczenie z tytułu zadośćuczynienia było wymagalne w dniu 11 marca 2013 r. zaś roszczenie o odszkodowanie z dniem 15 marca 2007 r.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Powodowie wygrali niniejszy proces w 63 % w związku z czym dokonano stosunkowego rozliczenia kosztów zastępstwa procesowego między stronami zgodnie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.02, nr 163, poz.1349) . Pozwanego ponadto Sąd obciążył pozostałymi kosztami w tym wpisem (23 040 zł i kosztami opinii biegłych 1815,57 zł - w 63 % tj. w takim zakresie w jakim przegrał sprawę.